

ವಿಜಯಪುರದ ಕಿರೀಟ
ಗೋಲಗುಮ್ಮಟ

ಈಗಿದು ಬರದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲ

ಪಂಚನದಿಗಳ ಬೀಡಾಗಿದ್ದರೂ
ಬರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದ
ಬಿಜಾಪುರ ಹಣ್ಣುಗಳ ಬಟ್ಟಲೂ
ಹೌದು. ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ
ಹಣ್ಣು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ
ಬೀಜಪುರವಾಗಿಯೂ ಹೆಸರಾಗಿದೆ.
ಬಿಜಾಪುರದ ಬಿಳಿ ಜೋಳದ
ರೊಟ್ಟಿಯ ಜವಾರಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ
ಕಲಾವಿದೆ **ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪಾಟೀಲ**
ಆ ಊರಿನ ಸೊಗಡನ್ನು
ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

‘ಇವತ್ತೆ ನಿಂಬಿಕಾಯಿ ಆಯ್ತು. ಯೋಳೆಂಟು
ಡಾಗುವಷ್ಟು ಹಣ್ಣಿಗೆ ಬಂದಾವ.
ಪಂಡಿತ, ನಾಳೆ ಮುಂಜಾನೆ ಆರರ ಲೋಕಲ್
(ಟ್ರೇನ್) ವಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಡತಿಗೆ
ಹಾಕಿ, ಸಂಜೆ ನಾಕರ ಲೋಕಲ್‌ಗೆ ಹೊಡಮಲ್ಪಿ
ನಿಂಬಾಳದಾಗಿರ್ಬೇಕ್ ನೀ. ಏ ಹೋಗ್ನಿನ್ನ ಎಲ್ಲಾ
ಹುಡುಗೂರು, ಹೋಗಿ ದೊಡ್ಡೋರು ಜತಿಗೆ
ಕಾಯಿ ಆಯ್ತು’ ಹಿಂಗ ಅವರಾದಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ್
ಮಾಸ್ತರು ಅಂದ ನಮ್ಮತ್ತಾ, ಕಟ್ಟಿ ಮ್ಯಾಲೆ
ವಿ ಶೇಪಿನ್ಯಾಗ ಕಾಲ್ ಮ್ಯಾಲೆ ಕಾಲ್ ಮಡಚಿ
ಹಾಕಿ ಕುಂತು ಹೇಳಿದ, ಒಲ್ಲಾ ಅನ್ನು ಧೈರ್ಯ
ಚೆಳ್ಳಾಪಿಳ್ಳಾ ಇದ್ದ ನಾವು ಯಾ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೂ
ಇರ್ಲಿಲ್ಲನ್ನಿ.

ಎರಡೂರ್ ಬಾಳಿಗಿಡ ಇದ್ದ ಪಡಕ್ಕ ಹೋಗಿ
ಅಂದ್ರೂ ಹಿಂಗ ಅಂಜತ್ತಿ. ಯಾಕಂದ್ರೆ
ಅದರ ಒಳಗ ಹೊಕ್ಕರ ಸಾಕು, ಅವು ಎಂಥಾ
ಹುಳಾನೋ (ಸೊಳ್ಳೆ) ಏನೋ ಕಡದ್ರ ಮೈಮ್ಯಾಲೆ
ನಾಲಾಣೆಯಷ್ಟು ಅಗಲ ಗಾತ್ರ ಏಳ್ತಿದ್ದು. ನಾವೆಲ್ಲ
ತುರಸ್ಸೊಳ್ಳಾದ ತುರಸ್ಸೊಳ್ಳಾದ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ.
ಆದ್ರೆ ಮಜಾ ಅಂದ್ರ ನಮ್ಮತ್ತಾರಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಅವು
ಬಾಳಿಪಡದಾಗ ಎಷ್ಟೊತ್ತಿದ್ದೂ ಒಂದೂ ಒಂದು
ಹುಳಾನೂ ಕಡಿತ್ತಿದ್ದಲ್ಲ! ಜವಾರಿ ಬಾಳಿಹಣ್ಣು
ನಮ್ಮಲ್ಲಿ. ಹಣ್ಣಾದ್ರೆ ಹಂಗ ಗಟ್ಟಿಬಂಗಾರ
ನೋಡಿದಂಗ ಆಕ್ಕತಿ ಅಂಥಾ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ. ಭಾಳ
ರುಚಿ ಖರೇ, ಆದ್ರೆ ಪಡದ ಒಳಗ ಹೋಗುದು

ಅಂದ್ರ, ಹುಳಾ ಕಡಿದನು ಮೈ ತುರಸಾಕ ಚಾಲು
ಆಕ್ಕತ್ತು! ಆದ್ರೆ ಅದೇ ಅರಣಿವಟ್ಟಿಗೆ (ದಿಬ್ಬ)
ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲ್ ಇದ್ದ ನಾಲ್ಕತ್ತು, ಐವತ್ತು
ಮಾವಿನಗಿಡ ಕಾಯಿ ಅಂದ್ರ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಭಾರಿ
ಖುಷಿ. ಅದರಾಗ ಅರ್ಧ ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಮುತ್ತಾರ
ಪಾಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು.

ಇಬತ್ತಿ ಮಾವು, ಗುಟ್ಟಿಮಾವು, ಸಬ್ಬಸಿಮಾವು,
ಸಕ್ಕಿಮಾವು, ಕ್ವಾಣ್ಣಾ ಮಾವು, ಚಂದ್ರಮಾವು,
ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಮಾವು ಹಿಂಗ ಕನಿಷ್ಠ ಹದಿನೈದು
ಇಪ್ಪತ್ತು ವರೆಗೆ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣೆರೊ ಮರಗೊಳವು.
ಪಾಡಗಾಯಿ ಬಿದ್ರ ಆಯ್ಕೊಂಡು ತಿನ್ನಬೋದು
ಅಂತ ಆಶೆಬುರಕತನಾ. ಅದಕ್ಕ ಅರಣಿಗೆ ಹೋಗಿ
ಅಂದ್ರ ಜಿಕ್ಕೋತ ಹೋಕಿತ್ತು ನಮ್ಮ ಟೋಳಿ. ಆದ್ರೆ
ನಿಂಬಿನಾ ಅಂದ್ರ ಅಂಚ್ಚೆ. ಬಾಜಾರದಾಗಿನ
ಕಾಯಿಲ್ಲೇದೋರ ಭತ್ತಿ ಹಂಗ, ಇಷ್ಟಗಲ
ಹರಡ್ಕೊಂಡು ನಿಂತ ನಿಂಬಿ ಗಿಡಗೊಳ ತುಂಬ
ಮುಳ್ಳು ಮುಳ್ಳು! ಮುನ್ನೂರು ನಿಂಬಿ ಗಿಡಾ ಇರೊ
ಬನದಾಗ ಹಾದು ಹೊರಗ ಬರಾದು ಅಂದ್ರ,
ಯುದ್ಧದಾಗಿನ ಬಾಣ ತಪ್ಪಸ್ಸೋತ ತಪ್ಪಸ್ಸೋತ,
ಒನ್ನಾಕರ ಮೈ ಕೈಗೆ ಚುಚ್ಚ್ಚ್ಚೊಂಡ ಹೊರಗ
ಬಂದಂಗ ಲೆಕ್ಕ! ಕೈ ಕಾಲೆಲ್ಲ ತೆರಚಿ ಚುರುಚುರೂ
ಅನ್ನಾವು.

‘ನಿಂಬಿಯ ಬನದ ಮ್ಯಾಗಳ ಚಂದ್ರಮ
ಚಂಡಾಡಿದ’ ಅಂತ ಯಾ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಹಾಡ
ಕಟ್ಟಿದ್ದೋ, ಯಾಕ ಕಟ್ಟಿದ್ದೋ ಅವುಗೇ ಗೊತ್ತು!